

PTSD hænger ofte sammen med langvarig betændelse i kroppen

VIDENSOVERBLIK

FEBRUAR 2026

 EKSTERNT BEDØMT

Personer, der har været udsat for psykiske traumer, eller som lider af PTSD, oplever i højere grad kronisk inflammation – som er en langvarig betændelsestilstand i kroppen. Det viser ny forskning fra Hvidovre Hospital og Duke University med støtte fra ROCKWOOL Fonden. Resultaterne kan få betydning for, hvordan man i fremtiden forstår PTSD – ikke kun som psykisk men også en fysisk lidelse.

Skrevet af Line Jee Hartmann Rasmussen, seniorforsker ved Hvidovre Hospital og Duke University, Kyle J. Bourassa, Terrie E. Moffitt, Louise Arseneault, Ashleigh, Barrett-Young, Andrea Danese, Melanie E. Garrett, Renate Houts, Timothy Matthews, Richie G. Poulton, Sandhya Ramrakha, Stefan Sprinckmollere, Karen Sugden, Benjamin Williams, Jean C. Beckham, Allison E. Ashley-Koch, Nathan A. Kimbrel, Helen L. Fisher, Reremoana F. Theodore, Avshalom Caspi

Hovedkonklusioner

- PTSD og kronisk inflammation i kroppen hænger sammen.
- PTSD er forbundet med dårligere fysisk helbred.
- Ny type blodprøve kan med større sikkerhed måle sammenhængen mellem PTSD og kronisk inflammation.

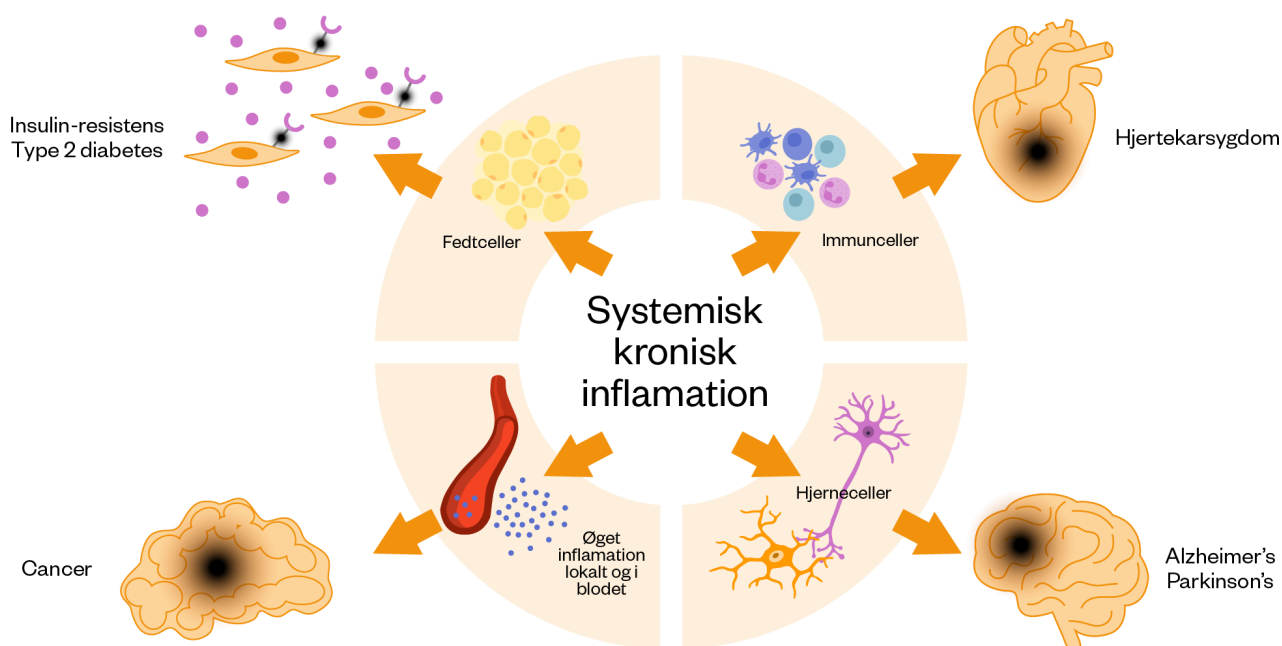
Det nye forskningsprojekt har ved hjælp af store befolkningsstudier fra New Zealand og Storbritannien og et stort studie af danske hospitalspatienter fundet en ny klar sammenhæng, der viser, at personer, der har været udsat for psykiske traumer eller som lider af PTSD i højere grad oplever kronisk inflammation i kroppen.

PTSD giver en større risiko for fysiske sygdomme

Kronisk inflammation er en langvarig betændelsestilstand i kroppen, der typisk opstår, når immunsystemet konstant er aktivt, uden at der er infektion eller fysiske traumer. Det er netop den type kronisk betændelse, som forskerne nu med

langt større sikkerhed end tidligere kan slå fast, er til stede hos mennesker, der lider af PTSD.

Tilstedeværelsen af kronisk inflammation er forbundet med en forhøjet risiko for kroniske sygdomme som hjertekarsygdom, diabetes, kræft og demens. Tidligere befolkningsstudier har vist, at et forhøjet kronisk inflammationsniveau i kroppen kan hænge sammen med 13-32 procent højere risiko for hjertekarsygdom, 23 procent højere risiko for type 2 diabetes, 8-34 procent højere risiko for cancer og 13-44 procent højere risiko for død.

Figur 1: Celler påvirkes af kronisk inflammation, der således kan medføre forskellige kroniske sygdomme. (Figur lavet med BioRender.com, inspireret af Handschin C & Spiegelman BM. Nature. 2008;454(7203):463-9.)

Samme resultater på tværs af lande

I projektet trækker forskerne på data fra tre forskellige, store studier fra henholdsvis New Zealand, Storbritannien og Danmark, både fra den generelle befolkning og hospitalsindlagte patienter. Her er andelen af personer med PTSD blevet sammenlignet med personer uden PTSD.

I New Zealand har forskerne i deres projekt fulgt 927 mennesker fra deres fødsel til de er 45 år, hvoraf 170 personer havde PTSD. I Storbritannien har de brugt et omfattende tvillingestudie med 1.389 personer, som forskerne har fulgt fra deres fødsel til 18-årsalderen, hvoraf 113 personer havde PTSD, mens de i Danmark har kigget på 29.285 akutindlagte

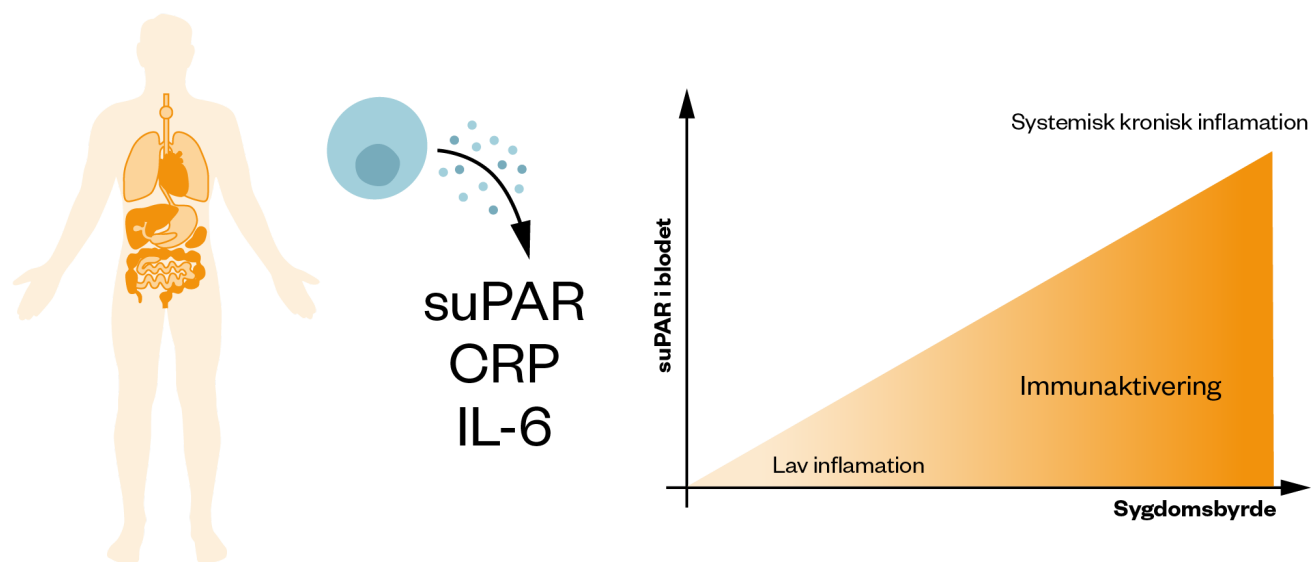
patienter på Hvidovre Hospital, hvoraf 199 personer havde PTSD, mens 1385 personer havde enten PTSD eller andre stress-relaterede psykiatriske diagnoser.

I alle tre studier har forskerne vist en sammenhæng mellem PTSD og kronisk inflammation i kroppen. Forskerne vurderer derfor, at resultaterne er meget robuste, fordi de viser, at unge briter, midaldrende newzealændere og danske hospitalspatienter til trods for deres meget forskellige udgangspunkt har det til fælles, at de, der har PTSD, har et højere niveau af kronisk inflammation i kroppen end personer uden PTSD, også når man tager højde for livsstilsfaktorer som rygning og BMI, der også øger inflammationsniveauet i kroppen.

Nyt protein afslører sammenhængen

Sammenhængen mellem PTSD og betændelsestilstande i kroppen er blevet undersøgt før. Det har man gjort ved at tage blodprøver, hvori man har målt såkaldte inflammationsmarkører, bl.a. to proteiner CRP (C-reaktivt protein) og IL-6 (interleukin-6). Begge proteiner er bredt anvendte inflammationsmarkører, og CRP bruges i vid udstrækning til at måle infektionstal i patienter. De har dog vist sig at være for upræcise måleenheder for kronisk inflammation, fordi de er meget let påvirkelige over for andre sygdomme og infektioner.

Netop den usikkerhed rydder det nye forskningsprojekt af vejen ved at tage blodprøver, hvor man i stedet kigger på stigningen af proteinet 'suPAR' (soluble urokinase plasminogen activator receptor), som i langt mindre grad påvirkes af infektioner og andre forbigående tilstande og derfor egner sig bedre til at undersøge, om PTSD og kronisk inflammation hænger sammen.

Figur 2: Sammenhængen mellem mængden af suPAR i blodet og øget inflammationsniveau. (Figur lavet med BioRender.com)

Vidensoverblik fra ROCKWOOL Fonden

Vidensoverblik fra ROCKWOOL Fonden (ISSN 1396-1217) udgives for at informere offentligheden om resultaterne af den løbende forskning.

Vidensoverblikket er ikke ophavsretligt beskyttet og må frit citeres eller kopieres med fornøden kildeangivelse.

Du kan se andre udgivelser på:

<https://www.rockwoolfonden.dk/udgivelser>